

Vlaams
Parlement

ingediend op **478** (2014-2015) – Nr. 1
24 september 2015 (2014-2015)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
tussen het Koninkrijk België,
vertegenwoordigd door zijn regering,
en de Staat Israël,
vertegenwoordigd door zijn regering,
inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden
door gezinsleden van personeel
van een diplomatieke zending of een consulaire post,
ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING**1. Samenvatting**

De overeenkomst heeft tot doel het verrichten van betaalde werkzaamheden (als loontrekkende of zelfstandige) door echtgenoten of andere gezinsleden van het huishouden van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Israëlische diplomatieke zendingen en consulaire posten in België en, op grond van wederkerigheid, van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Israël te vergemakkelijken.

De overeenkomst werd reeds ondertekend op 11 november 2013. Tot de zesde staatshervorming was deze materie immers een exclusief federale bevoegdheid. De normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen blijven een federale bevoegdheid, met dien verstande dat de gewesten bevoegd zijn om deze normen toe te passen. Ook zijn de gewesten bevoegd voor de regelgeving inzake beroepskaarten, waar de federale overheid enkel bevoegd is voor vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen.

Dit ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstelling 'Vlaanderen onderhoudt goede relaties met buitenlandse overheden' uit de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking.

2. Situering en inhoud

De overeenkomst heeft tot doel het verrichten van betaalde werkzaamheden (als loontrekkende of zelfstandige) door echtgenoten of andere gezinsleden van het huishouden van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Israëlische diplomatieke zendingen en consulaire posten in België en, op grond van wederkerigheid, van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Israël te vergemakkelijken.

De status van het diplomatieke en consulaire personeel dat door de zendstaat wordt aangesteld in de ontvangende staat alsmede de status van de gezinsleden worden geregeld door het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (1961) en inzake consulaire verkeer (1963). De meeste landen, waaronder België, zijn partij bij deze verdragen. Israël is enkel partij bij het eerste verdrag, maar is ook gebonden door de meeste bepalingen van het tweede verdrag omdat zij overeenstemmen met het internationale gewoonterecht.

Deze verdragen voorzien in een aantal voorrechten en immuniteiten ten behoeve van de personeelsleden van de diplomatieke zendingen en consulaire posten alsmede van de gezinsleden die deel uitmaken van hun huishouden (echtgenoten en kinderen ten laste).

Vornoemde verdragen stellen ten aanzien van voornoemde personen geenszins dat het verboden is in de ontvangende staat betaalde werkzaamheden te verrichten. Wel is het zo dat hun status en de daaruit voortvloeiende voorrechten en immuniteiten in de praktijk onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een beroep. In de meeste staten is de toegang van buitenlanders tot bezoldigde arbeid trouwens beperkt.

In het besef hiervan nam de Raad van Europa een aanbeveling aan betreffende een model voor een bilaterale overeenkomst die ten doel heeft gezinsleden van een lid van een diplomatieke of consulaire zending de mogelijkheid te bieden betaalde werkzaamheden te verrichten.

Deze overeenkomsten zijn van belang voor het gelijkheidsbeleid voor mannen en vrouwen, aangezien zij het voor partners van diplomaten en consulaire ambtenaren mogelijk maken een eigen carrière na te streven.

Er werden reeds een zeventiental van zulke akkoorden gesloten, met name met Albanië (14 oktober 2010, BS 22 oktober 2014), Australië (19 november 2002, BS 30 november 2006), Brazilië (4 oktober 2009, BS 5 mei 2014), Canada (29 april 2005, BS 6 december 2006), Chili (6 december 2007, BS 4 februari 2010), Ecuador (29 juni 2012, BS 20 oktober 2014), Filipijnen (23 december 2009, BS 17 juni 2014), India (8 augustus 2012, BS 3 december 2014), Israël (11 november 2013, nog niet goedgekeurd), Kroatië (30 mei 2005, BS 22 mei 2009, zonder voorwerp sinds de toetreding van Kroatië tot de EU), Macedonië (6 juli 2010, BS 7 juli 2014), Montenegro (9 juni 2010, nog niet goedgekeurd), Nieuw-Zeeland (23 april 2003, BS 4 mei 2006), Peru (24 juni 2008, BS 22 maart 2010), Servië (17 februari 2010, BS 30 mei 2014), Turkije (31 oktober 2010, instemmingswet nog niet bekendgemaakt), Verenigde Staten (19 februari 2004, BS 3 mei 2006).

Voor de landen die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte (en Zwitserland) stelt er zich daarentegen geen probleem aangezien Belgische onderdanen daar op grond van het vrije verkeer reeds toegang hebben tot de arbeidsmarkt, zodat er met deze landen geen verdragen worden gesloten over deze materie.

3. Procedureverloop

3.1. Gemengd karakter en ondertekening

Tot de zesde staatshervorming was deze materie een exclusief federale bevoegdheid. Deze overeenkomst werd in die periode onderhandeld en de Vlaamse Regering was hier dan ook niet bij betrokken. De overeenkomst werd op 11 november 2013 in Jeruzalem ondertekend.

Op 16 december 2014 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van deze overeenkomsten vast. Zowel de federale overheid als de gewesten worden bevoegd geacht. De Duitstalige Gemeenschap, aan wie het Waalse Gewest de uitoefening van bevoegdheden inzake het werkgelegenheidsbeleid heeft overgedragen, achtte zich daarentegen niet bevoegd. Overeenkomstig de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen behoudens bezwaar binnen de 30 dagen na de notificatie van het verslag van de WGV. De ICBB heeft deze beslissing van de WGV op 23 april 2015, via de schriftelijke procedure, stilzwijgend bekrachtigd.

Ook in de huidige stand van zaken blijven de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (zogenaamde arbeidskaart C in de zin van het KB van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers) een federale bevoegdheid vanuit regelgevend oogpunt (artikel 6, §1, IX, 3°, bijzondere wet tot hervorming der instellingen – BWHI), met dien verstande dat de gewesten bevoegd zijn om deze normen toe te passen (artikel 6, §1, IX, 4°, BWHI).

De gewesten zijn evenwel bevoegd voor de regelgeving inzake beroepskaarten, waar de federale overheid enkel bevoegd is voor vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 3°, BWHI). De regelgeving zit momenteel vervat in het KB van 2 augustus 1985 houdende uitvoering van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen, zoals gewijzigd bij het KB van 22 augustus 2006. In het kader van deze overeenkomst wordt evenwel geen vrijstelling van beroepskaarten toegekend, maar dienen de betrokken personen die opteren voor een zelfstandige beroepsactiviteit wel degelijk een beroepskaart aan te vragen (artikel 1, §1, a), tweede lid, KB van 2 augustus 1985). Daarom zijn ook de gewesten bevoegd.

Uiteraard is de overeenkomst ook van toepassing op vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in de diplomatieke en consulaire posten (samenwerkingsakkoord van 17 juni 1994 betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie en samenwerkingsakkoord van 18 mei 1995 betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de Gemeenschappen en Gewesten in de diplomatieke en consulaire posten) die in Israël zijn of zouden worden geaccrediteerd. In dat verband kan erop worden gewezen dat Flanders Investment & Trade een handelsattaché heeft aangesteld op de Belgische ambassade in Tel Aviv.

3.2. Advies van de strategische adviesraden

De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) heeft in zijn brief van 2 oktober 2014 aangegeven geen advies meer uit te brengen over voorontwerpen van decreet.

3.3. Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

In zijn advies van 13 juli 2015 met kenmerk 57.743/1 maakte de Raad van State geen opmerkingen.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De preambule geeft uiting aan de wens van de partijen het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden van het personeel van diplomatieke zendingen en consulaire posten in de ontvangende staat te vergemakkelijken.

Artikel 1 bevat de principiële toestemming voor wel omschreven gezinsleden van diplomatieke en consulaire ambtenaren om betaalde werkzaamheden te verrichten. De partijen behouden zich het recht voor om deze toestemming te weigeren voor bepaalde domeinen, met name arbeid in overheidsdienst en activiteiten die invloed hebben op de nationale veiligheid.

De toestemming vervalt eveneens wanneer de betrokkene niet langer deel uitmaakt van het gezin van de diplomatieke of consulaire ambtenaar, evenals uiterlijk drie maanden na het einde van de aanstelling van deze ambtenaar.

Artikel 2 bevat een definitie van de term "personeelslid van een diplomatieke zending of van een consulaire post" en van de term "gezinslid". Onder deze laatste term worden naast de echtgenoten, de facto echtgenoten en wettelijke partners onder de wetgeving van de zendstaat, ook de ongehuwde kinderen ten laste jonger dan 18 jaar verstaan. In tegenstelling tot soortgelijke overeenkomsten wordt geen uitdrukkelijke melding gemaakt van personeelsleden van vertegenwoordigingen bij internationale organisaties.

Artikel 3 legt de beginselen vast inzake de procedure die moet worden gevolgd om toestemming te krijgen voor het verrichten van betaalde werkzaamheden. Verzoeken moeten via diplomatieke weg worden ingediend en zullen zo naar de betrokken diensten worden doorgeleid.

De begunstigde moet voldoen aan de vereisten, voorschriften en vakkennis die in de ontvangende staat van toepassing zijn op de uitoefening van een bepaalde activiteit. Daarenboven betekent deze overeenkomst niet dat er een automatische erkenning is van titels of diploma's die in het buitenland werden behaald. De relevante regelgeving van de ontvangende staat blijft gelden, uiteraard rekening houdend met een aantal multilaterale verdragen over deze kwestie waar zowel België als Israël partij bij is.

De Vlaamse Regering merkt op dat in het tweede lid van dit artikel sprake is van de term "werknemer" waar uit de logische samenhang van de bepaling blijkt dat hier "werkgever" dient te worden gelezen. In de Engelse taalversie, die in geval van verschil in interpretatie doorslaggevend is, staat wel degelijk "employers".

Artikel 4 betreft de civiel- en administratiefrechtelijke voorrechten en immuniteiten. Het besteedt aandacht aan het feit dat de begunstigten van een toestemming om betaalde werkzaamheden te verrichten geen civiel- en administratiefrechtelijke immuniteit van rechtsmacht genieten voor de handelingen die voortvloeien uit het verrichten van bepaalde werkzaamheden welke onder het burgerlijk en administratief recht van de ontvangende staat vallen.

De overeenkomst bepaalt tevens dat de zendstaat uitdrukkelijk afstand zal moeten doen van de immuniteit van tenuitvoerlegging van alle rechterlijke uitspraken die betrekking hebben op dergelijke handelingen.

Artikel 5 heeft betrekking op het feit dat de zendstaat afstand doet van de immuniteit van rechtsmacht in strafzaken die de in deze overeenkomst bedoelde personen genieten. Het verzoek tot afstand moet betrekking hebben op elk handelen of nalaten dat voortvloeit uit de betaalde werkzaamheden. Indien de afstand in strijd is met de belangen van de zendstaat, is het toegestaan dat deze staat geen afstand van de immuniteit van rechtsmacht in strafzaken doet.

De ontvangende staat moet voor het doen van afstand van de immuniteit ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de rechterlijke uitspraak in strafzaken een specifiek verzoek om opheffing van immuniteit aan de ontvangende staat richten, die soortgelijk verzoek grondig onderzoekt.

Indien de zendstaat weigert afstand van immuniteit te doen en het een ernstige zaak betreft, kan op grond van de verdragen van Wenen aan de begunstigde gevraagd worden om de ontvangende staat te verlaten.

Artikel 6 verwijst naar de bepalingen van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (1961) en de gewoonterechtelijke rechtsregels vervat in het Verdrag van Wenen inzake consulaire verkeer (1963), waarbij Israël zoals gezegd geen partij is, op grond waarvan de begunstigten van deze overeenkomst onderworpen zijn aan de belasting- en socialezekerheidsstelsels van de ontvangende staat ten aanzien van alles wat verband houdt met het uitoefenen van hun beroepsactiviteiten. Onder "belasting- en sociale zekerheidsstelsels van de Ontvangende Staat" dient men te verstaan het geheel van fiscale en sociale regels in werking in deze staat, met inbegrip van de eventuele, bestaande of toekomstige, bilaterale of multilaterale overeenkomsten. Dit impliceert in voorkomend geval ook de onderwerping aan eventuele gewestbelastingen en de aansluiting bij de Vlaamse zorgverzekering en andere aspecten van de Vlaamse sociale bescherming. Aangezien dit artikel louter verwijst naar de gewoonterechtelijke regels en de bepalingen van

beide verdragen van Wenen, werd dit niet voldoende geacht om ook tot een gemengd karakter ten aanzien van de gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aanleiding te geven.

De overige artikelen zijn de gebruikelijke slotbepalingen die terug te vinden zijn in de meeste verdragen. Het gaat over de geschillenregeling (artikel 7) en de inwerkingtreding (artikel 8).

De tekst van de overeenkomst is authentiek in het Nederlands, Frans, Hebreeuws en Engels, waarbij in geval van verschil in uitlegging de Engelse tekst doorslaggevend is. Daarom wordt ook deze laatste tekst voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

Voorontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 11 september 2015.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS